

Gebruiksduur en levensproductie van zeugen

Peter Vesseur

Een toename van de levensduur van zeugen draagt bij aan de produktiviteit. Om de invloed van bedrijfssystemen op de levensduur van zeugen te kunnen beoordelen zal de afvoer op een uniforme manier moeten plaatsvinden. De hiervoor ontwikkelde methode zal op termijn ook voor praktijkbedrijven beschikbaar komen.

Afvoeren of niet?

De afvoer en dus de vervanging van zeugen is van grote invloed op de uiteindelijke produktie binnen een bedrijfssysteem. Daarom zal het vervangingspercentage en de reden van de vewanging van de zeugen in de vier bedrijfssystemen worden vergeleken. Hiervoor moet een uniforme methode worden ontwikkeld.

Methode

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen vrijwillige en gedwongen afvoer, De **vrijwillige afvoer** (op basis van een vewangingsindex). Als basis voor de ontwikkeling van de te gebruiken vewangingsindex wordt het model van Huirne CHESS-RO (Computerized Herd Evaluation System for Sows- Replacement Optimization) gebruikt. Behalve als beslissingsondersteunend instrument moet het echter ook mogelijk zijn de factoren die meegespeeld hebben in de afvoerbeslissing, achteraf te evalueren. De **gedwongen afvoer**. Gedwongen afvoer is de afvoer die onafhankelijk van een vervangingsindex altijd moet plaats vinden. Naast zeugensterfte vallen hier ernstige ziekte of verwondingen onder en worden er afspraken gemaakt zoals: afvoer na twee keer verwerpen in één cyclus, afvoer vanwege niet berig worden ondanks twee keer behandelen en dergelijke.

De gedwongen afvoer

Gedwongen afvoer dient zoveel mogelijk onafhankelijk van het huisvestingssysteem te zijn, dus niet ingegeven door een verschillende verwachting met betrekking tot bepaalde aandoeningen voor verschillende huisvestingssystemen. Een zeug die matig beenwerk heeft mag dus niet afgekeurd worden als ze naar een huisvestingssysteem moet waarbij vermoedelijk hogere eisen aan het beenwerk gesteld worden. Met andere woorden: er mag niet subjectief vewan-

gen worden, De produktieresultaten per pariteit (worpgruote, levend geboren, partuspercentage, aantal gespeend en dergelijke) die ook de vrijwillige afvoer beïnvloeden en de gedwongen afvoer zoals die binnen de verschillende bedrijfssystemen gevonden zal worden, zijn zeer bepalend voor de vewachtingswaarde van in te zetten zeugen binnen die systemen. Aan de hand van deze vewachtingswaarde wordt nagegaan in hoeverre de gebruiksduur en de te verwachten levensproductie tussen de verschillende bedrijfssystemen verschilt. Daarnaast zal ook over de gevonden resultaten (produktie, vervangingspercentage en afvoerredenen) gerapporteerd worden.

Analyse van de vervanging

De redenen van vervanging van zeugen zijn wat betreft de gedwongen afvoer eenvoudig te evalueren en te analyseren (% sterfte door ongeluk, % sterfte door luchtwegproblemen, % gedwongen afvoer vanwege niet berig, etc.). De redenen die geleid hebben tot de vrijwillige afvoer van zeugen bij het tot stand komen van de vervangingsindex zijn minder eenvoudig te analyseren (toomgruote, verliesdagen, biggensterfte, etc.). De mate waarin de afzonderlijke onderdelen hebben bijgedragen aan het verlagen van die index moet tot uiting komen in de reden van afvoer. Hierdoor is het mogelijk de bijdrage van elk van die onderdelen aan de totale afvoer van zeugen te evalueren en te analyseren, Tijdens de vergelijking van de vier bedrijfssystemen zullen ook enkele extra waarnemingen worden uitgevoerd. De gevolgen van klingbeschadigingen, acuut dan wel na herstel, wat betreft het weer drachtig worden is er één van. In het geval dat er herstel is opgetreden, is er meestal littekenvorming. Deze littekenvorming kan, door onvoldoende sluiting van de vulva, toch een negatieve invloed hebben op de vruchtbaarheid. ■